

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

**СУЧАСНЕ УПРАВЛІННЯ
ОРГАНІЗАЦІЯМИ: КОНЦЕПЦІЇ,
ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ,
МОДЕЛІ ІННОВАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ**

Електронний збірник тез
IV Міжнародної науково-практичної конференції

(20 листопада 2024 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

Харків – 2024

УДК 33+657(063)

С 91

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(№ 552 від 07 грудня 2023 року)*

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 24 від 25 листопада 2024 року)*

Редакційна колегія:

д-р. екон. наук, проф. Б. В. Самородов (головний редактор);
к-т філос. н., доц. А. А. Чхеайло;
к-т екон. наук, доц. Н. Л. Морозова;
д-р екон. наук, проф. А. П. Грінько;
к-т екон. наук, доц. Ж. І. Торяник.

Адреса редколегії:
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4

С.91 Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку : електронний збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції (20 листопада 2024 року, м. Харків, Україна) [Електронний ресурс]. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Процесор Pentium-класа ; ОС Windows 7/10 ; дисковод CD-ROM; Acrobat Reader 10. – 540 с.

ISBN 978-966-285-789-4

У збірнику представлені тези доповідей учасників IV Міжнародної науково-практичної конференції на загальну тему «Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку». Для науковців, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів. Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори. Усі права застережено. Посилання на матеріали обов'язкові.

УДК 33+657(063)

URI: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/19436>

ISBN 978-966-285-789-4

© Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна, 2024

Мустеца І.В.,

к.е.н., доцент;

Мустеца Н.В.,

здобувач вищої освіти ОС «бакалавр»

кафедри «Фінансів, обліку і оподаткування»

Чернівецького торговельно-економічного інституту ДТЕУ

ВИКОРИСТАННЯ ШІ В ОБРОБЦІ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

У сучасному світі, де домінують новітні технології та робототехніка, штучний інтелект (ШІ) займає важливу позицію в тому числі і в аналітичній обробці фінансової інформації. Він знижує потребу в стандартизованій та повторюваній праці, впливаючи на всі сектори національної економіки. Для України, яка передбачає швидке економічне зростання, відстала у розвитку штучного інтелекту в порівнянні зі світовими тенденціями може призвести до поглиблення соціально-економічних диспропорцій і зниження позицій у міжнародних рейтингах.

Зміни в економіці та суспільстві під впливом технологій штучного інтелекту вимагають розробки та впровадження відповідних стратегій розвитку, а також вдосконалення існуючої законодавчої та нормативної бази. Слід сказати, що впровадження штучного інтелекту може призвести до тимчасової дестабілізації на ринках праці.

В умовах сучасності штучний інтелект ставиться до найпопулярніших інноваційних технологій, що приймає прийняття політичних, економічних і фінансових рішень. Впровадження штучного інтелекту, з одного боку, знижує рівень ризиків у системах безпеки на державному, місцевому та корпоративному рівнях, але, з іншого боку, також додає можливості для проведення кібератак. У зв'язку з цим можна сказати, що початковий етап впровадження штучного інтелекту у фінансовому секторі України є надзвичайно актуальним.

Теоретичні та методологічні основи формування, розвитку та оцінки ефективності використання штучного інтелекту у фінансовому напрямку досліджені в наукових працях багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Дослідники пропонують доступ до штучного інтелекту, зокрема штучні нейронні мережі, для прогнозування пайових інвестицій на фондовому ринку, оцінки надійності позичальників та прогнозування ймовірності виникнення банкрутства, що тісно пов'язано з показниками фінансової звітності підприємств. Перспективним напрямком подальших досліджень у цій сфері є розвиток імпульсних нейронних мереж для фінансового прогнозування на підставі даних обліку і фінансової звітності.

Інь Ши, Сяоні Лі. А. та Вюрґес А., Ворба Дж. на основі бібліометричного аналізу, проведеного за останні п'ять десятиліть, дійшли висновку, що наукові дослідження з використанням штучного інтелекту у фінансовій сфері мають

характер міждисциплінарних досліджень. На їхню думку, штучний інтелект стає значною альтернативою традиційним статистичним методам і демонструє обнадійливі перспективи для прогнозування банкрутства [1].

Продовжуючи дослідження використання штучного інтелекту для запобігання банкрутствам, слід відмітити наукові праці Вюргес А. та Ворба Дж., які звертають увагу на обмеженість традиційних методів, таких як прогнозування банкрутства та стратегії інвестування в загальний капітал. Використання авторських результатів перспективних досліджень, пов'язаних із нейронними мережами, нечіткою логікою та генетичними алгоритмами для вирішення існуючих проблем у фінансах та бухгалтерському обліку, дозволило їм обґрунтувати напрямки застосування штучних нейронних мереж для прогнозування цін та індексів на фондових ринках [2].

Штучний інтелект (ШІ) стає важливою складовою фінансового сектору України, зокрема в умовах сучасних викликів та змін у фінансових технологіях. Розглянемо детальніше, як саме ШІ впливає на цей сектор, його переваги та загрози.

Основні технології ШІ у фінансовому секторі:

Чатботи: використовуються для автоматизації взаємодії з клієнтами, надання консультацій та обробки запитів 24/7.

Робоедвайзинг: автоматизоване управління інвестиціями, що дозволяє клієнтам отримувати персоналізовані інвестиційні рішення на основі алгоритмів.

Роботи-колектори: автоматизовані системи для збору боргів, що забезпечують ефективнішу взаємодію з боржниками.

Скорингові системи: оцінка кредитоспроможності клієнтів на основі аналізу даних.

Мікрокредитування: використання ШІ для аналізу ризиків та надання мікрокредитів на базі даних про клієнтів.

Аутентифікація споживачів: використання біометрії та інших технологій для безпеки транзакцій.

Слід відмітити, що ШІ ефективно комбінується з:

Блокчейн: забезпечує безпечні транзакції та підвищує прозорість.

Big Data: дозволяє аналізувати великі обсяги даних для прийняття обґрунтованих фінансових рішень.

Електронний гаманець: зменшує затрати на обробку платежів і підвищує зручність для користувачів.

Краудфандингові платформи: сприяє залученню фінансування на нові проекти за рахунок ширшого кола інвесторів.

До переваг впровадження ШІ можна віднести: 1) зменшення корупції через автоматизація процесів знижує ймовірність людських помилок і зловживань; персоналізація фінансових послуг, ШІ дозволяє краще розуміти потреби клієнтів і пропонувати індивідуальні рішення; 3) автоматизація дозволить збільшити швидкості та точності виконання фінансових операцій;

онлайн-маркетинг надає можливість точного визначення потреб клієнтів для налаштування маркетингових стратегій.

Загрозами вплив у ІІІ є: 1) помилкові алгоритми, а саме неправильний підбір фінансових показників може призвести до помилок у оцінці ризиків; 2) кіберзагрози, які пов'язані із зростанням ризику кібератак на фінансові установи; 3) втрата контролю, наприклад, автоматизація може призвести до зменшення контролю за діяльністю суб'єктів фінансового ринку; 4) скорочення робочих місць, це пов'язано з тим, що автоматизація може зменшити потребу в працівниках, що може призвести до скорочення робочих місць у фінансовому секторі.

Впровадження технологій ІІІ в фінансовий сектор України має значний потенціал для покращення ефективності, зниження витрат і підвищення якості обслуговування клієнтів. Однак, важливо також враховувати ризики та виклики, пов'язані з їх впровадженням. Для забезпечення безпеки та стабільності фінансового сектору необхідно розробляти відповідні нормативні акти та механізми контролю, що є особливо актуальними в умовах воєнного часу та післявоєнний період.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Yin Shi, Xiaoni Li. A bibliometric study on intelligent techniques of bankruptcy prediction for corporate firms. *Heliyon*. 2019. Vol. 5, Issue 12. DOI: 10.1016/j.heliyon.2019. e02997.
2. Wuerges A., Borba J. Neural networks, fuzzy logic and genetic algorithms: applications and possibilities in finance and accounting. *Journal of Information Systems and Technology Management*. 2010. Vol. 7. DOI: 10.4301/10.4301%2FS1807-17752010000100007.
3. Wuerges A., Borba J. Neural networks, fuzzy logic and genetic algorithms: applications and possibilities in finance and accounting. *Journal of Information Systems and Technology Management*. 2010. Vol. 7. DOI: 10.4301/10.4301%2FS1807-17752010000100007.